ప్రచురణార్హమైన

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానము

సివిల్ అప్పీల్ అధికారపరిధి

సివిల్ అప్పీల్ నెం. 1753/2023

[@ స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ (సివిల్) నెం. 34752-53 ఆఫ్ 2016]

స్టేట్ ఆఫ్ గుజరాత్ మరియు ఇతరులు. ...అప్పిలుదారులు

వెర్సస్

జయంతీభాయ్ ఈశ్వరభాయ్ పటేల్ ... ప్రతివాదులు

తీర్పు

ఎం. ఆర్. షా, [న్యాయమూర్తి].

1. అహ్మదాబాద్ లోని గుజరాత్ హైకోర్టు ప్రత్యేక సివిల్ అప్లికేషన్ నెం.9740/2012 లో ఆమోదించిన31.08.2015 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులపై తీవ్ర అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసి, దీని ద్వారా గుజరాత్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ పేర్కొన్న రిట్ పిటిషన్ను అనుమతించింది మరియు భూసేకరణలో, న్యాయమైన పరిహారం మరియు పారదర్శకత హక్కు చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24.(2) ప్రకారం అంశములోని భూమికి సంబంధించి సేకరణ రద్దు చేయబడినట్లు పరిగణించబడుతుందని ప్రకటించింది. పునరావాసం మరియు పునరావా స కల్పన చట్టం 2013 (ఇకపై "చట్టము, 2013" గా సూచిస్తారు) తీర్పు మరియు 01.04.2016 నాటి ఉత్తర్వులను హైకోర్టు ఆమోదించింది, గుజరాత్ హైకోర్టు ఇతర సివిల్ అప్లికేషన్ (సమీక్ష కోసం) నెం

3036/2015 ప్రత్యేక సివిల్ అప్లికేషన్ నెం.9740/2012 లో, 2015 న గుజరాత్ రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు పై తీర్పు ఆక్షేపిస్తూ ప్రస్తుత అప్పీలు దాఖల చేయటం జరిగినది.

2. ప్రస్తుత అప్పీల్‌కు దారితీసే క్లుప్తంగా వాస్తవాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయిః

2.1 ఇక్కడ ప్రతివాది–అసలు రిట్ పిటిషనర్ వడోదర జిల్లా లోని వాఘోడియా తాలుకా ఆర్.తర్సవ గ్రామంలోని సర్వే నెం.287 లో 2 హెక్టార్ల 37 ఎకరాల 75 చదరపు మీటర్ల విస్తీర్ణంలో ఉన్న భూమిని కలిగి ఉన్న యజమాని. (ఇకపై దీనిని "ప్రశ్నార్థకమైన భూమి" గా సూచిస్తారు).భూసేకరణ చట్టము, 1894 (ఇకపై దీనిని "చట్టము, 1894" గా సూచిస్తారు) .11.04.1991న నర్మదా ప్రాజెక్ట్ నిర్వాసితులకు తిరిగి స్తిరనివాసం కల్పించదాం కోసం, భూసేకరణ చట్టం, 1984లోని సెక్షన్ 4 ప్రకారం (ఇక పై దీనిని “చట్టము” గా సూచిస్తారు) పక్కనే ఉన్న వ్యవసాయ భూములతో పాటు ఎగువన ఉన్న భూమిని స్వాధీనం చేసుకునేందుకు నోటిఫికేషన్ జారీ చేయబడింది. ఆ తరువాత, చట్టం ,1984 లోని సెక్షన్ 6 కింద నోటిఫికేషన్06.02.1992 న జారీ చేయబడింది. ప్రతివాది–అసలు భూ యజమాని అసలు రిట్ పిటిషనర్ తన యొక్క భూమికి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు మరియు 11.06.1993 న సమ్మతితో అవార్డు కూడా ఆమోదించబడింది. పై ఒప్పందం ప్రకారం మరియు సమ్మతి ప్రారంభంలో భూ యజమానులకు పరిహారం మొత్తంలో 90 శాతం చెల్లించవలసి ఉంటుంది మరియు ఆ తరువాత మిగతా 10 శాతం చెల్లించవలసి ఉంటుంది. ప్రతివాది–భూ యజమాని సమ్మతి గురించి రెండవ సారి ఆలోచించి , 13.02.1995న, అతను పరిహారం చేల్లించరాదని మరియు పైన పేరుకొన్న భూమిని స్వాధీనం నుండి విడుదల చేయాలని అసిస్టెంట్ కమిషనర్, సర్దార్ సరోవర్ పునరావాస సంస్థకి లేఖ రాశారు. ఆ లేఖకు, అసిస్టెంట్ కమిషనర్ 07.03.1995 నాటి ఉత్తర్వును ఆమోదించారు, అందులో, 90 శాతం పరిహారం చెల్లించడానికి ఉత్తర్వును ఆమోదించబడిందని అతను నమోదు చేశారు, అయినప్పటికీ, భూమి యజమాని అటువంటి పరిహారాన్ని అంగీకరించలేదు. ఆ తరువాత, మిగిలిన 10 శాతం పరిహారం చెల్లించాలనే

ఉత్తర్వు కూడా ఆమోదించబడింది, అయితే , భూమి యజమాని – ప్రతివాది అటువంటి పరిహారాన్ని అంగీకరించలేదు మరియు కుటుంబ విభేదాల కారణంగా భూ సేకరణ రద్దుకు దారకాస్తు చేసుకున్నాడు. అతడు భూమిని అమ్మడానికి సిద్దంగా లేడు. ఆ తరువాత, 2009 సవత్సరం వరకు ఏమీ జరగలేదు , మరియు భూమి యజమాని /లు ఆధీనంలో ఉన్నాయని పైన పేర్కొన్న వ్యవసాయ భూములను సాగు చేయడం కొనసాగించారని తెలుస్తుంది.

2.2 21.01.2009న, అసిస్టెంట్ కమిషనర్, సర్దార్ సరోవర్ పునరావాసము సంస్థ,తేదీ 07.03.1995 ఉత్తర్వు రద్దు చేయబడింది, పై భూమిని స్వాదినం చేసుకోవడం పూర్తయిందని , మరియు భూమిని సర్దార్ సరోవర్ పునరావాస సంస్థకి అప్పగించారని మరియు దాని ఆధారంగాప్రభావితమైన వ్యక్తులు కూడా కేటాయించబడ్డారు మరియు అందువల్ల, చట్టపరమైన నిబంధనప్రకారం. ఒక ఉత్తర్వు ఆమోదించబడిన తర్వాత, పరిహారం చెల్లించడం తప్పనిసరి. అంధుకోసం అసిస్టెంట్ కమిషనర్ సర్దార్ సరోవర్ పునరావాసము సంస్థ మునుపటి ఉత్తర్వు తేదీని రద్దు చేసింది తేదీ 07.03.1995 మరియు 05.05.1993 మరియు 09.02.1994 (పరిహారం మొత్తం లో వరుసగా 90 శాతం మరియు 10 శాతం చెల్లింపు కోసం) నటి మునుపటి ఉత్తర్వుల ప్రకారం 90 శాతం మరియు 10 శాతం మొత్తం పరిహారం కోసం ఉత్తర్వును పునరుద్ధరించారు. పైనపేర్కొన్న 21.01.2009 నాటి అసిస్టెంట్ కమిషనర్ ఉత్తర్వు ప్రకారం, ప్రత్యేక భూసేకరణ అధికారి కమ్యూనికేషన్/లేఖను అందించారు తేదీ 05.04.2010 ఇక్కడ ప్రతివాడికి తెలియజేయబడింది – అసలు భూమి యజమాని చెల్లింపు కోసం అతని కేసు యొక్క పరిహారం తలతి కం మంత్రి , తర్సవ కార్యాలయంలో 16.04.2010న నిర్ణయించబడింది, అందువల్ల అతను అక్కడే ఉండి ఆ పరిహారం పొందాలి. ఆ తర్వాత ప్రదీవాది నెం1 అసలురిట్ పిటిషనర్ చట్టము, 1894 లోని సెక్షన్ 11 ప్రకారం ఆమోదించబడిన 11.06.1993 నాటి సమ్మతి అవార్డు రద్దు కోసం రిట్ పిటిషన్ను దాఖలు చేశారు.

2.3 హైకోర్టు ముందు, ప్రతివాది నెం. 1–అసలు రిట్ పిటిషనర్–భూ యజమాని తరపున, సమ్మతిని ఉపసంహరించుకోవాలన్న అతని అభ్యర్థనను ప్రత్యేక భూసేకరణ అధికారి అంగీకరించారు, మరియు ఆ తరువాత, ఎటువంటి పరిహారం అందలేదు, మరియు పైన పేర్కొన్న భూమి యొక్క స్వాధీనం కూడా చేసుకోలేదు, అందువల్ల, చాలా సంవత్సరాల తరువాత పరిహారం చెల్లించాలని పట్టుబట్టడం ద్వారా అధికారులు అవార్డు అమలు చేయలేకపోయారు.

2.4 ఇంతలో, చట్టం, 2013అమలు లోకి వచ్చింది తేదీ 01.01.2014 నుండి మరియు ఆందువాలన సెక్షన్24 (2), చట్టం, 2013 అమలులోకి వచ్చింది మరియు భూమీ యజమాని తరపున సమర్పించబడింది, పరిహారం చెల్లించబడలేదు లేదా భూమిని స్వాధీనం చేసుకోలేదు మరియు భూ యజమాని ప్రశ్నార్థకమైన భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడం కొనసాగించారని, సముపార్జన చర్యలు చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద సేకరణ ప్రక్రియ ముగిసినట్లు పరిగణించబడుతుంది.

2.5 అవార్డు ఆమోదించబడిన తర్వాత భూమి యజమాని అటువంటి సమ్మతిని ఉపసంహరించుకోలేరని స్వాదినం చేసుకున్నసంస్థ మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున తెలుపటం జరిగినది.భూ యజమాని నష్టపరిహారాన్ని అంగీకరించనందున అటువంటి తేడా ఉండదని స్వాదినం చేసుకున్న సంస్థ మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున కూడా సమర్పించబడింది..ఒకసారి అవార్డు ఆమోదించబడినప్పుడు, సమ్మతి అవార్డు ప్రకారం పరిహారం మొత్తాన్ని చెల్లించడానికి తదుపరి ఉత్తర్వు జారీ చేయబడితే, అదే అమలు చేయవలసి ఉంటుందని, అందువల్ల, అసిస్టెంట్ కమిషనర్ 21.01.2009 నాటి ఉత్తర్వును ఆమోదించడాన్ని సమర్థించారని సమర్పించబడింది, 05.04.2010 న భూసేకరణ అధికారి ద్వారా మొదట నిర్ణయించినట్లుగా పరిహారం అందుకోవాలని భూమి యజమానిని కోరుతూ తెలియజేయబడింది.

2.6 ఆక్షేపిత తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు ద్వారా, హైకోర్టు 05.04.2010 నాటి ఉత్తర్వును రద్దు చేసినది భూ యజమాని తరపున చేసిన అభ్యర్థనను ఒకసారి అంగీకరించిన తర్వాత 15 సంవత్సరాల వ్యవధి తర్వాత అటువంటి ఉత్తర్వు జారీ చేయబడదని గమనించడం ద్వారా రద్దు చేసింది.ఆ తరువాత, హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఒక ఉత్తర్వును జారీ చేసింది, పరిహారం చెల్లించకపోవడం లేదా స్వాధీనం చేసుకోవడం మరియు/లేదా అసలు భూమి యజమాని స్వాధీనం చేసుకోవడం మరియు సాగు చేయడం కొనసాగించడం వలన, చట్టం 2013 లోని సెక్షన్ 24(2) ప్రకారం రద్దీ చేయబడ్డాయి పై భూమి యజమాని స్వాధీనమైనదిగా పరిగణించబడుతుంది. పైన పేర్కొన్న భూమికి సంబంధించి 11.06.1993 నాటి భూ సేకరణ అవార్డును రద్దు చేయడం ద్వారా హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ పేర్కొన్న రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించింది.

2.7 ఆ తరువాత, అసిస్టెంట్ కమిషనర్ మరియు మరికొందరు హైకోర్టులో పునర్విచారణ వేశారు డివిజన్ బెంచ్ చేసిన పరిశీలనలకు వ్యతిరేకంగా స్వాధీనం చేసుకోలేదని. అవార్డును జారీ చేసే సమయంలో సర్దార్ సరోవర్ పునరావాసము సంస్థ, అప్పటికే భూమిని స్వాధీనంలో ఉందని ఎత్తి చూపారు. అయితే పునర్విచారణ దరఖాస్తును హైకోర్టు కొట్టివేసింది.

2.8 స్పెషల్ సివిల్ దరఖాస్తు లో హైకోర్టు ఆమోదించిన ఆక్షేపిత తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు, మరియు రివ్యూ దరఖాస్తులో ఆమోదించిన ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు ప్రస్తుత అప్పీళ్ళకు సంబంధించిన అంశాలు.

3. గుజరాత్ రాష్ట్రం తరఫున హాజరైన విద్యావంతుడైన న్యాయవాది శ్రీమతి దీపాన్వితా ప్రియాంక, కోర్టు వారికి తీవ్రంగా నివేదించినది ఏమనగా,కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో, భూసేకరణ లోపంగా పరిగణించబడుతుంది, చట్టం 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద అనేది ఇప్పుడు ఈ రాజ్యాంగ ధర్మాసనం యొక్క **ఇండోర్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీ వర్సెస్ కేసులో కోర్టు. మనోహర్లాల్ మరియు ఇతరులు. (2020) 8 ఎస్. సి. సి 129లో నివేదించారు.**నిర్ణయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని సమగ్రమైనది కాదు.

3.1 ప్రస్తుత కేసులో 11.06.1993 న సమ్మతి అవార్డు ఉన్నదని, ఆ తరువాత 05.05.1993 మరియు 09.02.1994 తేదీల ఉత్తర్వులు ద్వారా 90 శాతం మరియు 10 శాతం పరిహారం చెల్లించాలని ఆదేశాలు జారీ చేయబడ్డాయని సమర్పించబడింది.అయితే, అసలు భూ యజమాని పరిహారం ఇవ్వబడినట్లైతే స్వీకరించ లేదు మరియు భూ సేకరణను ఉపసంహరించుకోవాలని పట్టుబట్టారు.అందువల్ల, ఆ తరువాత 07.03.1995 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా, అవార్డు కింద పరిహార ఉత్తర్వు రద్దు చేయబడిందని సమర్పించబడింది.

3.2 అయితే చట్టము, 1894 లోని సెక్షన్ 11 కింద అవార్డు గా కొనసాగించబడింది మరియు మొత్తం అని సమర్పించబడింది.సమ్మతి అవార్డు / అవార్డు కింద మొత్తంపరిహారం చెల్లించవలసి ఉంటుంది. 05.04.2010 నాటి సమాచారం ద్వారా ప్రత్యేక భూసేకరణ అధికారి అసలు రిట్ పిటిషనర్ కు తెలియజేయబడిన 21.01.2009 నాటి ఉత్తర్వును ఆమోదించడంలో అసిస్టెంట్ కమిషనర్ సమర్థించారు.

3.3 చట్టము, 1894 లోని సెక్షన్ 11 కింద ఆమోదించబడిన సమ్మతి అవార్డు అయితే, చట్టము, 1894 ప్రకారం పరిహారం చాలా సంవత్సరాలు చెల్లించలేదనే కారణంతో హైకోర్టు దానిని రద్దు పరచలేదు మరియు భూమి యజమాని పైన పేర్కొన్న భూమి ఆధీనంలో కొనసాగటం జరిగినది మరియు దాని తరుపున ఇది నిర్దిష్టకేసు అని హైకోర్టు ముందు అప్పీలుదారులు అసలు భూమి యజమాని అంగీకరించలేదు పరిహారం అందించబడింది మరియు సమ్మతిఅవార్డు ఉన్నప్పటికీ, అతను బలవంతంగా భూమిని సాగు చేయడం కొనసాగించడానికి అని సమర్పించారు. హైకోర్టు లో అప్పీలుదారుల తరపున నిర్దిష్ట కేసు కూడా ఉందని, సమ్మతి అవార్డును సమర్పించే సమయంలో పంచనామా రూపకల్పన చేయడం ద్వారా పై భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారని అని తెలిపారు. అయితే భూ యజమాని భూమిని సాగు చేస్తూనే ఉన్నాడని అసిస్టెంట్ కమిషనర్ పేర్కొన్న అఫిడవిట్ లో తెలపటం జరిగినది, అసిస్టెంట్ కమిషనర్ దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ ను పరిగణనలోకి తీసుకుని

హైకోర్టు భూ స్వాధీనం చేసుకోవడం పై నమ్మకం లేదని తెలిపింది. అయితే హైకోర్టు స్వాధీనానికి సంబంధించిన మొత్తం అఫిడవిట్ ను తన నిజమైన కోణంలో పరిగణించలేదు. ఇండోర్‌డెవలప్మెంట్ అథారిటీ (పైన) విషయంలో ఈ కోర్టు నిర్ణయం ప్రకారం పంచనామా రూపొందించడం ద్వారా భూమి / బహిరంగ భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడం చట్టబద్దంగా అనుమతించబడిన పద్దతిలో సమర్పించబడింది. అందువల్ల చట్టంలోని సెక్షన్ 11, 1894 కింద 11.06.1993 నాటి అవార్డును రద్దుచేయడాన్ని హై కోర్టు ప్రధానంగా తప్పు చేసింది మరియు చట్టం ,2013 లోని సెక్షన్ 24(2) ప్రకారం పైన పేర్కొన్న భూమికి సంబందించించి సేకరణను రద్దు చేసినట్లుగా భావించబడుతుంది.

3.4 అప్పీలుదారులు –గుజరాత్ రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు తరఫున హాజరైన న్యాయవాది, శ్రీమతి దీపాన్విత ప్రియాంక, కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో, చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద సేకరణలో లోపం ఉన్నట్లు భావించరాదని మరింత సమర్పించారు.ప్రస్తుత కేసులో చట్టము, 1894 లోని సెక్షన్ 11 కింద ఆమోదించిన సమ్మతి అవార్డుకు అనుగుణంగా, భూ యజమానికి పరిహారం చెల్లించాలని ఆదేశాలు జారీ చేయబడ్డాయి మరియు నష్టపరిహారాన్ని స్వీకరించు తలటి కం మంత్రి, తర్సావా కార్యాలయానికి రావాలని భూ యజమానిని పిలిచారని సమర్పించబడింది.అయితే, భూమి యజమాని ఇచ్చిన పరిహారాన్ని స్వీకరించు రాకరించారు.ఒకసారి భూస్వామి నష్టపరిహారాన్ని స్వీకరించు నిరాకరించినప్పటికీ, చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద ఏ విధమైన లోపం ఉండదని నివేదించబడింది.

3.5 ఇండోర్ డెవలప్మెంట్ (పైన పేర్కొన్నది) విషయంలో ఈ కోర్టు గమనించింది, ప్రతిపాదించకుండా / పరిహారాన్ని చెల్లించకుండా, స్వాధీనం చేసుకోకుండా, సేకరణ చేసుకున్న సంస్థ యొక్క పక్షంలో లోపం ఉన్న సంధర్భంలో మాత్రమే, చట్టం 2013 లోని సెక్షన్ 24(2) ప్రకారం లోపంగా పరిగణించబడుతుంది. ప్రస్తుత కేసులో స్వాధీనం చేసుకోవడంలో మరియు పరిహారాన్ని ప్రతిపాదించటంలో / చెల్లించటంలో భూ సేకరణ సంస్థ మరియు / లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వైపు నుండి

ఎటువంటి లోపం లేదని సమర్పించబడింది. 07.03.1995 నాటి ఉత్తర్వులో నమోదుచేయబడిన పరిహారాన్ని స్వీకరించుటకు అసలు భూ యజమాని నిరాకరించారని నివేదించబడింది.పైన పేర్కొన్న నివేదనలు చేయడం మరియు ఈ న్యాయస్థానం యొక్క రాజ్యాంగ ధర్మాసనం యొక్క నిర్ణయంపై ఆధారపడి ఇండోర్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీ (పైన పేర్కొన్న) కేసు, ఆధారంగా ప్రస్తుత అప్పీళ్లను అనుమతించవలసినదిగా ప్రార్థించారు.

4. ప్రస్తుత అప్పీళ్లను పోటీ చేస్తున్న ప్రతివాది–అసలు రిట్ పిటిషనర్–అసలు భూ యజమాని తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ నకుల్ దివాన్ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు.

4.1 అసలైన భూ యజమాని తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ దివాన్, ప్రత్యేక భూసేకరణ అధికారి సుమోటోగా 07.03.1995 నాటి మునుపటి ఉత్తర్వును రద్దు చేస్తూ 05.04.2010 నాటి లేఖ ద్వారా తెలియజేసిన అసిస్టెంట్ కమిషనర్ ద్వారా 21.01.2009 నాటి తదుపరి సమాచారానికి మార్పిడికి హైకోర్టులో సవాలు చేయబడిందని.ఈ సమస్యను హైకోర్టు ఇంకా పరిష్కరించలేదని, అందువల్ల, అసిస్టెంట్ కమిషనర్ జారీ చేసిన 21.01.2009 నాటి ఉత్తర్వు యొక్క చట్టబద్ధత మరియు చెల్లుబాటును చేయవచ్చని పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి ప్రార్థించారు మరియు నష్టపరిహారాన్ని స్వీకరించడానికి/స్వీకరించు భూ యజమాని తలటి కం మంత్రి, తర్సావా కార్యాలయంలో హాజరు కావాలని ప్రత్యేక భూసేకరణ అధికారి పిలుపునిచ్చిన 05.04.2010 నాటి కమ్యూనికేషన్ ఈ విషయాన్ని హైకోర్టుకు రిమాండ్.

4.2 ప్రస్తుత కేసులో అసలు భూ యజమాని తన సమ్మతిని ఉపసంహరించుకున్నారని, సేకరణను వెనుకకూటేసుకోవాలని అసలు భూ యజమాని తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ దివాన్ సమర్పించారు.అందువలన సమ్మతి అవార్డు కింద ప్రదానం చేసిన పరిహారం మరియు భూ సేకరణను ఉపసంహరణ అభ్యర్థించింది, దీనిని అసిస్టెంట్ కమిషనర్ 07.03.1995 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా ఆమోదించారు మరియు అవార్డు రద్దు చేయబడింది.ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఆ తరువాత,

15 సంవత్సరాల వ్యవధి తరువాత, అసిస్టెంట్ కమిషనర్కు 07.03.1995 నాటి ఉత్తర్వును రద్దు చేయడానికి అవకాశం లేదని, అది కూడా సుమోటో అధికారాలను వినియోగించుకుని, అసలు భూ యజమానికి వినడానికి ఎటువంటి అవకాశం ఇవ్వకుండా.

4.3 సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ దివాన్ ఇంకా సమర్పించారు, లేకపోతే అసలు భూ యజమాని 1993 సంవత్సరంలో సమ్మతి అవార్డు ఆమోదించిన తరువాత 15 సంవత్సరాల పాటు భౌతిక స్వాధీనంలో ఉండి, ప్రశ్నార్థకమైన భూమిని సాగు చేస్తూనే ఉండి, పరిహారం చెల్లించకపోయినా, చట్టము, 2013 లోని విషయము 24 (2) దృష్ట్యా, భూ సేకరణ కార్యకలాపాలు రద్దు చేయబడినట్లుగా పరిగణించబడతాయి.అందువల్ల హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ సెట్టింగ్ చాలా సంవత్సరాల పాటు అమలు చేయలేదని, భూ సేకరణాధికారులు , విషయంలోని భూమిని సేకరణ చేశినా ప్రయోజనానికి వినియోగించలేదన కరనంగా మరియు 2013, చట్టం సెక్షన్ 24(2) కింద భునికి సంబంధించిన సేకరణ రాద్దైనట్లు పరిగణించబడుతుందనిహై కోర్టు స్సరీగానే ప్రకటించింది అవార్డు రద్దు పరచటంలో ఎటువంటి లోపం చేయదని సమర్పించారు. పైన పేర్కొన్న సమర్పణలు చేస్తూ, ప్రస్తుత అప్పీళ్లను కొట్టివేయాలని ప్రార్థిస్తున్నారు.

5. సంబంధిత పక్షాల తరపున సుదీర్ఘంగా హాజరైన న్యాయవాదులను మేము విన్నాము.

5.1 ప్రారంభంలో, చట్టము, 1894 లోని సెక్షన్ 11 కింద ఆమోదించబడిన అసలు 11.06.1993 తేదీ అవార్డు ప్రస్తుత ప్రతివాది–అసలు భూ యజమాని, అలాగే నర్మదా ప్రాజెక్ట్ నిర్వాసితుల పునరావాసం కోసం సేకరించిన ఇతర భూములకు సంబంధించి సమ్మతి అవార్డు అని గమనించాలి. భూ యజమానికి ఇవ్వబడింది మరియు ఇచ్చిన పరిహారాన్ని (90 శాతం + 10 శాతం)అంగీకరించమని అతన్ని పిలిచారు, కాని ప్రతివాది–అసలు భూ యజమాని ఇచ్చిన పరిహారాన్ని స్వీకరించుటకు నిరాకరించి, భూ సేకరణ ఉపసంహరణ కోసం పట్టుబట్టారు.సమ్మతి అవార్డు ఆమోదించే సమయంలో స్పాట్ పంచనామా రూపొందుంచుట ద్వారా సంబంధిత భూమిని స్వాధీనం

చేసుకున్నట్లు హైకోర్టు ముందు అప్పీలుదారుల తరపున చేస్తుంది.ఏదేమైనా, అసిస్టెంట్ కమిషనర్ అఫిడవిట్ ప్రకారం కూడా, భూస్వామి విషయముార్థకమైన భూమిని స్వాధీనం లో ఉంది, దానిని సాగు చేస్తూనే ఉన్నారని గమనించడం ద్వారా హైకోర్టు దానిని నమ్మలేదు.ఏదేమైనా, ఆక్షేపిత తీర్పు మరియు క్రమంలో ఉటంకించబడిన అఫిడవిట్ను దాని నిజమైన దృక్పథంలో మరియు పూర్తిగా పరిగణించాల్సిన అవసరం ఉంది.అసిస్టెంట్ కమిషనర్ తరపున శ్రీ భగోరా కమలాసింగ్ జోఖన్భాయ్ దాఖలు చేసిన 22.03.2013 నాటి అఫిడవిట్లో, ఇది క్రింది విధంగా పేర్కొనబడిందిః

"6. అయితే పిటిషనర్ భూమిని అప్పగించడానికి మరియు అదేవిధంగా ఉన్న ఇతర రైతులతో పాటు పరిహారం తీసుకోవడానికి నిరాకరించారని నేను పేర్కొంటున్నాను, వారి భూమి కూడా 11.06.1993 నాటి అవార్డు ప్రకారం సేకరించబడింది.పిటిషనర్ ఇతర వ్యక్తులతో కలిసి అవార్డును రద్దు చేయాలని 27.07.1993 తేదీతో దరఖాస్తు చేశారు.

7. కుటుంబ వివాదాల కారణంగా స్వాధీనం చేసుకోవడానికి మరియు పరిహారం తీసుకోవడానికి పిటిషనర్ విముఖతకు అనుగుణంగా, నష్టపరిహారం చెల్లించే ఉత్తర్వు రద్దు చేయబడిందని, కానీ అదే సమయంలో, భూ సేకరణ ఉత్తర్వు రద్దు చేయబడలేదని నేను పేర్కొన్నాను.చట్టము యొక్క నిబంధనలు ప్రకారం సేకరించిన భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడాన్ని పిటిషనర్ విజయవంతంగా తప్పించుకున్నట్లు తెలుస్తోంది, అయితే ఆ భూమి ప్రతివాది నెం. 3 వద్ద ఉంది.

14. పిటిషన్లోని పేరా నెం. 3.2 లో చేసిన వాదనలకు సంబంధించి, పిటిషనర్ పరిహారం తీసుకోవడానికి నిరాకరించినందున, పిటిషనర్కు 05.04.2010 పై చివరి నోటీసు ఇవ్వబడింది మరియు పిటిషనర్ పరిహారాన్ని స్వీకరించు నిరాకరించారు, దానికే ఇప్పుడు పైన పేర్కొన్న విధంగా ప్రభుత్వ ఖజానాలో జమ చేయబడింది.అందువల్ల, పిటిషనర్ భూమిని ప్రతివాది నెంబరు 3కి అప్పగించాల్సి ఉంటుంది, తద్వారా నర్మదా ప్రాజెక్ట్ బాధిత వ్యక్తుల పునరావాసము కోసం దానిని కేటాయించవచ్చు."

5.2 అందువల్ల, పైన పేర్కొన్న దాని నుండి, అప్పీలుదారులు మరియు అసిస్టెంట్ కమిషనర్ తరపున భూమి యజమానికి, భూమిని అప్పగించడానికి నిరాకరించడం మరియు అవార్డు పరిహారంను స్వీకరించుటకు నిరాకరించడం అనేది నిర్దిష్ట కేసు అని చూడవచ్చు.11.06.1993 నాటి సమ్మతి అవార్డు ప్రకారం భూములు స్వాధీనం చేసుకున్న అదే స్థితిలో ఉన్న రైతులతో పాటు పరిహారం.అప్పీలుదారుల తరపున 07.03.1995 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా, స్వాధీనం (భౌతిక స్వాధీనం) ను అప్పగించడానికి మరియు కుటుంబ వివాదాల ఆధారంగా పరిహారం తీసుకోవడానికి భూ యజమాని విముఖతకు అనుగుణంగా, పరిహారం చెల్లించే ఉత్తర్వు రద్దు చేయబడిందని కూడా చూడవచ్చు.కానీ అదే సమయంలో, సేకరణ ఉత్తర్వు రద్దు చేయబడలేదు మరియు సర్దార్ సరోవర్ పునరావాసము సంస్థకు చెందిన భూమి అయినప్పటికీ, చట్టము, 1894 లోని నిబంధనలు ప్రకారం సేకరించిన భూమి స్వాధీనం అప్పగించడాన్ని భూ యజమాని విజయవంతంగా తప్పించుకున్నారు.

5.3 పైన పేర్కొన్న వాస్తవిక అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, హైకోర్టు గమనించిన మరియు పేర్కొన్న విధంగా చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద భూ సేకరణలో లోపం ఉన్నట్లు పరిగణించబడుతుందా అని పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉంది.ఇండోర్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీ విషయంలో(పైన పేర్కొన్న), ఇది క్రింది విధంగా గమనించబడుతుంది మరియు నిర్వహించబడుతుందిః

"366. పైన పేర్కొన్న చర్చను దృష్టిలో ఉంచుకుని, మేము ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇస్తాముః

366.1.సెక్షన్ 24 (1) (ఎ) లోని నిబంధనలు ప్రకారం, 2013 చట్టము ప్రారంభమైన తేదీ అయిన 01.01.2014 నాటికి అవార్డు ఇవ్వకపోతే, విచారణలో జాప్యం ఉండదు.2013 చట్టము నిబంధనలు ప్రకారం పరిహారం నిర్ణయించబడాలి.

366.2.ఒకవేళ కోర్టు మధ్యంతర ఉత్తర్వు పరిధిలోకి వచ్చే వ్యవధిని మినహాయించి ఐదేళ్ల వ్యవధిలో అవార్డు ఆమోదించినట్లయితే, 1894 చట్టము కింద 2013 చట్టము యొక్క సెక్షన్ 24 (1) (బి) కింద అందించిన విధంగా కార్యకలాపాలు కొనసాగుతాయి.

366.3.స్వాధీనం మరియు పరిహారం మధ్య సెక్షన్ 24 (2) లో ఉపయోగించిన "లేదా" అనే పదాన్ని "లేదు" లేదా "మరియు" గా చదవాలి.2013 చట్టము సెక్షన్ 24 (2) కింద భూసేకరణ కార్యకలాపాలు విఫలమయ్యాయని భావించినప్పుడు, ఈ చట్టం ప్రారంభానికి ముందు ఐదేళ్లు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ కాలం పాధికారులు ు చర్య తీసుకోని కారణంగా, భూమిని స్వాధీనం చేసుకోలేదు లేదా పరిహారం చెల్లించలేదు.మరో మాటలో చెప్పాలంటే, స్వాధీనం చేసుకున్నట్లయితే, పరిహారం చెల్లించకపోతే ఎటువంటి లోపం ఉండదు.అదేవిధంగా, పరిహారం చెల్లించినట్లయితే, స్వాధీనం చేసుకోకపోతే అప్పుడు ఎటువంటి లోపం ఉండదు.

366.4.2013 చట్టము సెక్షన్ 24 (2) లోని ప్రధాన భాగంలో "చెల్లింపు" అనే వ్యక్తీకరణలో కోర్టులో పరిహారం జమ చేయడం అనేది కలసివుండదు.అధిక శాతం భూ కమతలకు సంబంధించి జమ చేయకపోతే, అప్పుడు 1894 చట్టము సెక్షన్ 4 కింద భూసేకరణ కోసం అధిసూచన తేదీ నాటికి లబ్ధిదారులందరూ (భూస్వాములు) 2013 చట్టం యొక్క నిబంధనలుకు అనుగుణంగా పరిహారానికి అర్హులు. భూసేకరణ చట్టం, 1894 లోని సెక్షన్ 31 కింద బాధ్యత నెరవేర్చబడకపోతే, ఈ చట్టము సెక్షన్ 34 కింద వడ్డీని మంజూరు చేయవచ్చు. యొక్క జమ చేయకపోవడం యొక్క నష్టపరిహారం (కోర్టులో) భూసేకరణ కార్యకలాపాల ఆలస్యానికి దారితీయదు.ఐదేళ్లు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ కాలం పాటు అధికశాతం కమతలకు సంబంధించి డిపాజిట్ చేయకపోతే, 2013 చట్టము ప్రకారం పరిహారం 1894 చట్టము యొక్క సెక్షన్ 4 కింద భూసేకరణ కోసం ప్రకటన తేదీ నాటికి "భూస్వాములకు" చెల్లించాలి.

366.5.ఒకవేళ ఒక వ్యక్తి 1894 చట్టము సెక్షన్ 31 (1) కింద అందించిన విధంగా పరిహారాన్ని సమర్పించినట్లయితే, కోర్టులో పరిహారం చెల్లించకపోవడం లేదా జమ చేయకపోవడం వల్ల సెక్షన్ 24 (2) కింద భూ సేకరణ గడువు ముగిసిందని క్లెయిమ్ చేయడానికి అతనికి అవకాశం లేదు.సెక్షన్ 31 (1) కింద మొత్తాన్ని ప్రతిపాదించిట ద్వారా చెల్లించాల్సిన బాధ్యత పూర్తవుతుంది.నష్టపరిహారాన్ని స్వీకరించు నిరాకరించిన లేదా అధిక పరిహారం కోసం పునరీక్షణ కోరిన భూస్వాములు, 2013 చట్టము సెక్షన్ 24 (2) కింద భూ సేకరణ కార్యకలాపాలు రద్దు చేయబడ్డాయని చెప్పలేరు.

366.6.2013 చట్టము సెక్షన్ 24 (2) లోని వినాయింపును సెక్షన్ 24 (2) లో భాగంగా పరిగణించాలి, సెక్షన్ 24 (1) (బి) లో భాగం కాదు.

366.7.1894 చట్టము కింద స్వాధీనం చేసుకునే విధానం మరియు సెక్షన్ 24 (2) కింద పరిగణించిన విధంగా మరణ విచారణ నివేదిక/మెమోరాండం రూపకల్పన.1894 చట్టము సెక్షన్ 16 కింద స్వాధీనం చేసుకోవడంపై అవార్డు ఆమోదించబడిన తర్వాత, 2013 చట్టము సెక్షన్ 24 (2) కింద రాష్ట్రానికి ఉన్న చెందిన భూమిని ఉపసంహరించుకునే అవకాశం లేదు, ఎందుకంటే ఒకసారి స్వాధీనం చేసుకున్న తర్వాత సెక్షన్ 24 (2) కింద ఎటువంటి లోపం ఉండదు.

366.8.2013 చట్టము అమలులోకి రాకముందు ఐదేళ్లు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ కాలం పాటు స్వాధీనం చేసుకోవడంలో మరియు పరిహారం చెల్లించడంలో పాధికారులు ు విఫలమైన సందర్భంలో, 112014 నాటికి సంబంధిత పాధికారులుతో పెండింగ్లో ఉన్న భూసేకరణ చర్యలో, 24 (2) సెక్షన్లోని నిబంధనలు ు వర్తిస్తాయి.ఐదు సంవత్సరాల గణనలో కోర్టు జారీచేసిన మధ్యంతర ఆదేశాల అమలు వ్యవధిని మినహాయించాలి.

366.9.2013 చట్టము విషయము 24 (2) భూసేకరణ యొక్క ముగిసిన చర్యల చట్టబద్ధతను ప్రశ్నించడానికి కొత్త చర్యలకు దారితీయదు.2013 చట్టము అమలు జరుపుట తేదీ అంటే 112014 నాటికి పెండింగ్లో ఉన్న విచారణకు సెక్షన్ 24 వర్తిస్తుంది.ఇది పాత మరియు గడువు దాటిన

క్లెయిమ్లను పునరుద్ధరించదు మరియు ముగిసిన కార్యకలాపాలను తిరిగి తెరవదు లేదా భూ సేకరణ ను చెల్లనిదిగా చేయడానికి బదులుగా ట్రెజరీలో పరిహారాన్ని జమ చేసే విధానాన్ని లేదా కార్యకలాపాలను తిరిగి తెరవడానికి స్వాధీనం చేసుకునే విధానం యొక్క చట్టబద్ధతను విషయము ంించడానికి భూస్వాములను అనుమతించు"

5.4 అందువల్ల, ఈ కోర్టు నిర్దేశించిన శాసనము ప్రకారం ఇండోర్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీ (పైన పేర్కొన్న) కేసు,పంచనామా రూపకల్పన ద్వారా భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడం చట్టబద్ధంగా అనుమతించదగినదిగా పరిగణించబడుతుంది మరియు చట్టబద్ధంగా స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు చెప్పవచ్చు.ప్రస్తుత కేసులో, చట్టము, 1894 లోని సెక్షన్ 11 కింద సమ్మతి అవార్డు ఉంది.అవార్డుఅయితే, ఆ తరువాత, భూస్వామి యొక్క అయిష్టత కారణంగా, అతను వాస్తవంగా మరియు భౌతికంగా స్వాధీనం చేసుకోలేదు మరియు అతను స్వాధీనం చేసుకున్న భూమిని సాగు చేయడం కొనసాగించాడు, ఇది వాస్తవానికి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి /సేకరించు సంస్థ/సర్దార్ సరోవర్ పునరావాసము సంస్థకుచెందినది.

6. లేకపోతే, కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో, పరిహారం మొత్తాన్ని చెల్లించనందున చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద ఏ విధమైన లోపం ఉండకూడదు.చట్టము, 1894 లోని సెక్షన్ 11 కింద సమ్మతి అవార్డు ఆమోదించబడిన తరువాత, నష్టపరిహారం మొత్తాన్ని వాస్తవానికి ఇతర భూ యజమానులతో పాటు భూ యజమానికి అందించారని మరియు ప్రతివాది-అసలు భూ యజమాని పరిహారాన్ని స్వీకరించడానికి / తలటి కం మంత్రి కార్యాలయంలో హాజరు కావాలని పిలవబడ్డారని అంగీకరించబడిన వైఖరి .అయితే, భూమి యజమాని ఇచ్చిన పరిహారాన్ని స్వీకరించుటకు నిరాకరించారు. విషయం యొక్క దృష్టిలో ఒకసారి పరిహారం అందించబడింది, చట్టం, 1894 సెక్షన్ 11 కింద సమ్మతి అవార్డుకు అనుగుణంగా, కానీ భూమి యజమాని

స్వీకరించడానికి నిరాకరించారు. అదే, ఏదైనా చట్టం 2013 సెక్షన్ 24(2)ప్రకారం సేకరణ లోపం ఎలా అవుతుంది?

6.1 ఈ కోర్టు నిర్దేశించిన ఇండోర్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీ (పైన పేర్కొన్న) కేసులోని ఉత్తరువు ప్రకారం లేదా , చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద భూ సేకరణ యొక్క లోపం అందించే లక్ష్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, స్వాధీనం చేసుకోకపోవడం మరియు పరిహారం చెల్లించకపోవడంలో సేకరణ సంస్థ/ఏజెన్సీ వైపు నుండి ఏదైనా లోపం ఉంటే, అది భూ సేకరణ లోపం అని పరిగణించబడుతుంది.అందువల్ల, చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద పరిగణించబడే లోపం కోసం, స్వాధీనం చేసుకోకపోవడం మరియు పరిహారం చెల్లించకపోవడం లో సేకరణ సంస్థ/లబ్ధిదారు వైపు నుండి లోపం ఉంటుంది.ప్రస్తుత సందర్భంలో, రెండు షరతులు సంతృప్తి చెందలేదు.వాస్తవానికి, చట్టము, 1894 లోని సెక్షన్ 11 కింద సమ్మతి అవార్డు కింద పరిహారం మొత్తాన్ని అందించి, నష్టపరిహారాన్ని అంగీకరించమని భూ యజమానిని పిలిచారు, అయితే, భూ యజమాని దానిని స్వీకరించు నిరాకరించారు.చట్టముఅవార్డు, అవార్డుఅయితే, ఆ తరువాత,అసలు భూ యజమాని అయిష్టత కారణంగా, భూమిని భౌతికంగా మరియు వాస్తవంగా స్వాధీనం చేసుకోవడాన్ని సేకరణ సంస్థ తీసుకోలేకపోయింది.పరిహారాన్ని అందించడంలో/చెల్లించడంలో లేదా స్వాధీనం చేసుకోవడంలో అథారిటీ వైపు నుండి ఎటువంటి లోపం లేదని పైన పేర్కొన్న దాని బట్టి చూడవచ్చు.అందువల్ల, హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ 2013 చట్టము విషయము 24 (2) కింద ప్రశ్నార్థకమైన భూమికి సంబంధించి సముపార్జన వ్యర్థమైందని ప్రకటించడంలో భౌతికంగా తప్పు చేసింది.

7. ఇప్పుడు, అనేక సంవత్సరాలుగా అవార్డును అమలు చేయలేదని, చాలా సంవత్సరాలుగా పరిహారం చెల్లించలేదని, ఎన్ని సంవత్సరాలుగా భూమిని ఉపయోగించుకోలేదని/చాలా సంవత్సరాలు

ఉపయోగించిందనుటకు పేర్కొంటూ 11.06.1993 నాటి అవార్డును పక్కన పెట్టడంలో హైకోర్టు జారీ చేసిన ఆక్షేపిత తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు విషయానికొస్తే, ప్రారంభంలో 1993 సంవత్సరంలో ఇవ్వబడిన పరిహారాన్ని స్వీకరించు నిరాకరించింది అసలు యజమాని అని గమనించాలి.అందువల్ల, పరిహారాన్ని అందించే ఉత్తర్వును రద్దు చేస్తూ 07.05.1993 నాటి ఉత్తర్వు జారీ చేయబడింది.అయితే, ఆ తరువాత, భూ యజమాని భూమిని స్వాధీనం నుండి విడుదల చేయాలని అభ్యర్థనలు చేయడం కొనసాగించారు.అందువల్ల, ఇచ్చిన పరిహారాన్ని అసలు భూస్వామి స్వీకరించక మరియు భూమిని సేకరణ నుండి విడుదల చేయడానికి వినతి పత్రాలు కొనసాగించాడు.ఈ పరిస్థితులలో, హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ పైన పేర్కొన్న ఆధారాల పై సమ్మతి అవార్డు పక్కన పెట్టడంలో చాలా తీవ్రమైన పొరపాటు చేసింది.చట్టముఅవార్డు,.అవార్డుభూస్వామి ప్రవర్తనను హైకోర్టు సరిగ్గా ప్రశంసించలేదు, పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు.ఈ దశలో, అనేకసందర్భాలలోహైకోర్టు 11వ పేరాలో "పిటిషనర్, ఆ ప్రాంతంలోని ఇతర భూ యజమానులతో కలిసి, తన భూమిని నిర్ణీత పరిహార రేటుతో స్వాధీనం చేసుకోవడానికి అంగీకరించారు" అని గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది.హైకోర్టు కూడా తీసుకున్నది నష్టపరిహారం మొత్తాన్ని ఇచ్చినప్పటికీ అసలు భూ యజమాని దానిని స్వీకరించు నిరాకరించాడనే వాస్తవాన్ని గమనించండి.ఒకసారి భూస్వామి సేకరణ సంస్థ అందించే పరిహార మొత్తాన్ని స్వీకరించు నిరాకరిస్తే, ఆ తర్వాత నష్టపరిహారం చెల్లించలేదని పేర్కొంటూ సముపార్జన రద్దు కావాలని ప్రార్థించడానికి అసలు భూ యజమానికి అవకాశం ఉండదు.ఇక్కడ పైన గమనించినట్లుగా, స్వాధీనం చేసుకోవడంలో స్వాధీనం చేసుకొను సంస్థ/లబ్ధిదారుడి వైపు నుండి లోపం ఉంటే మరియు పరిహారం చెల్లించకపోతే చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) ప్రకారం సముపార్జన రాద్దైనట్లు అని భావించబడుతుంది.లేకపోతే గమనించిన మరియు నిర్ణైంచినట్లుగా ఇండోర్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీ కేసులో కోర్టు(పైన పేర్కొన్న), చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద పరిగణించబడే లోపం కోసం, స్వాధీనం చేసుకోకపోవడం మరియు పరిహారం

చెల్లించకపోవడం అనే భావించబడు షరతులు, రెండూ సంతృప్తి చెందాలి.అందువల్ల, షరతులలో ఏ ఒకటి సంతృప్తి చెందకపోతే, ఏ విధమైన లోపం ఉండదు.

8. ఇప్పుడు, భూమి యజమాని తరపున ప్రార్థన వరకు 21.01.2009 నాటి మునుపటి ఉత్తర్వును రద్దు చేసిన 07.03.1995 నాటి తదుపరి ఉత్తర్వు యొక్క చట్టబద్ధత మరియు చెల్లుబాటును పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి ఈ విషయాన్ని హైకోర్టుకు రిమాండ్ చేయడానికి, ప్రారంభంలో 21.01.2009 నాటి ఉత్తర్వు హైకోర్టు ముందు రిట్ పిటిషన్కు సంబంధించిన విషయం కాదని గమనించాలి.సర్దార్ సరోవర్ పునరావాసము ఏజెన్సీ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ జారీ చేసిన 21.01.2009 నాటి ఉత్తర్వులను రద్దు చేయమని ఎటువంటి అభ్యర్థన చేయలేదు.హైకోర్టు ముందు సవాలు చేయబడినది ఏమిటంటే, చట్టము, 1894 లోని సెక్షన్ 11 కింద ఇచ్చిన అవార్డు మరియు నష్టపరిహారాన్ని స్వీకరించు మరియు భూమిని విడుదల చేయడానికి తలతి కమ్ మంత్రి కార్యాలయంలో హాజరుకావాలని భూమి యజమానిని కోరుతూ ప్రత్యేక భూసేకరణ అధికారి జారీ చేసిన 05.04.2010 నాటి సమాచము.ఏదేమైనా, 21.01.2009 నాటి ఉత్తర్వు చట్టపరంగా తప్పని మరియు 07.03.1995 నాటి మునుపటి ఉత్తర్వు పునరుద్ధరించబడిందని భావించి, ఆ సందర్భంలో కూడా, చట్టము, 2013 లోని సెక్షన్ 24 (2) కింద పరిగణించబడే లోపం అనే అంశంపై ఇది ప్రభావం చూపదు.వాస్తవం ఏమిటంటే, పరిహారం మొత్తాన్ని అందించినప్పటికీ మరియు సమ్మతి అవార్డు ప్రకారం పరిహారాన్ని అంగీకరించమని అసలు భూ యజమానిని పిలిచారు, అతను దానిని స్వీకరించు నిరాకరించాడు.

9. పైన పేర్కొన్న కారణాల దృష్ట్యా, ప్రస్తుత అప్పీళ్లు విజయవంతమవుతాయి.ప్రత్యేక సివిల్ అప్లికేషన్ No.9740/2012 లో గుజరాత్ హైకోర్టు జారీ చేసిన31.08.2015 నాటి ఆక్షేపిత తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు మరియు సమీక్ష దరఖాస్తులో ఆమోదించిన 01.04.2016 నాటి ఉత్తర్వు ఇతర.స్పెషల్ సివిల్

అప్లికేషన్ No.9740/2012 లో 2015 నాటి సివిల్ అప్లికేషన్ (సమీక్ష కోసం) No.3036 దీని ద్వారా కొట్టి వేయబడి రద్దు చేయబడతాయి.కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో, ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వు లేదు.

...న్యాయమూర్తి

(ఎం. ఆర్. షా)

...న్యాయమూర్తి

(మనోజ్ మిశ్రా)

న్యూఢిల్లీ,

మార్చి 17,2023